

Analiza in seznam želenih in potrebnih znanj ter izkušenj za krepitev upravljanja Nature 2000 in načrt izvajanja izobraževanj

V okviru projekta:

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011, LIFE-IP NATURA.SI)

Akcija A.5 – Pripravljalne aktivnosti za usposabljanje zaposlenih za izboljšano upravljanje območij Nature 2000

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

NASLOV: Analiza in seznam želenih in potrebnih znanj ter izkušenj za
krepitev upravljanja Nature 2000 in načrt izvajanja
izobraževanj

PROJEKT: LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature
2000 v Sloveniji

AKRONIM PROJEKTA: LIFE-IP NATURA.SI

ŠTEVILKA PROJEKTA: LIFE17 IPE/SI/000011

**PROJEKTNA
AKTIVNOST:** Akcija A.5

IZDELOVALEC: **MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR**
Sektor za ohranjanje narave,
Eva Šabec, Nina Lozej

SODELUJOČI PARTNER: **ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE,**
Primož Glogovčan, Mateja Žvikart, Denis Žitnik,
Miha Naglič

KRAJ IN DATUM: Ljubljana, oktober 2021

Kazalo

1. Uvod	6
2. Analiza vsebin potrebnih znanj in veščin	6
2.1 Seznam zelenih dodatnih znanj, veščin (vir: strukturirani intervjuji, komunikacijske delavnice, projektni dogodki)	7
2.2 Prenos znanja (kaj lahko sektorji ponudijo drugim sektorjem) – predlogi iz strukturiranih intervjujev	9
3. Pregled potekajočih, vzpostavljenih sektorskih izobraževanj.....	10
3.1 Kmetijski sektor	10
3.2 Varstvo narave	12
3.3 Upravljanje z vodami	13
3.4 Gozdarstvo	14
3.5 Ribišтво.....	16
4. Načrt izvajanja izobraževanj v akciji C.5	16

Seznam uporabljenih okrajšav

CKFF	Center za kartografijo favne in flore
CRP	Ciljni raziskovalni projekti
DOPPS	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
GGN	Gozdno gospodarski načrti
GIS	Geografski informacijski sistemi
HT	habitatni tip
JSKS	Javna služba kmetijskega svetovanja
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KOPOP	kmetijsko-okoljska podnebna plačila
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NIB	Nacionalni inštitut za biologijo
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
PRP	Program razvoja podeželja
RGN	Ribiško gojitveni načrti
RKC	Katoliška Cerkev v Sloveniji
RZS	Ribiška zveza Slovenije
SKP	Skupna kmetijska politika
UL BF	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

Povzetek

V okviru projekta LIFE-IP NATURA.SI se izvaja akcija A.5 – »Pripravljalne aktivnosti za usposabljanje zaposlenih za izboljšano upravljanje območij Nature 2000«, ki je namenjena krepitvi in izmenjavi znanja, izkušenj, veščin ter poznavanju delovnih nalog tako med projektnimi partnerji / sektorji kot tudi drugimi deležniki. Akcija A.5 obsega pripravo nabora potrebnih znanj in veščin za krepitev upravljanja Nature 2000 in predlog poteka usposabljanja projektnih partnerjev in drugih vključenih v izvajanje PUN 2000. Priprava analize vsebin potrebnih znanj in veščin je sestavljena iz dvodelnega določanja nabora vsebin in končnega združevanja vsebin. V nadaljevanju smo pripravili predlog izvedbe izobraževanj (izvedba v več modulih/ programih – glede na deležnike, seznam izvajalcev, način izvedbe).

Abstract

Within the LIFE-IP NATURA.SI project, action A.5 - "Preparatory activities for training employees for improved management of Natura 2000 sites" is being implemented, which is intended to strengthen and exchange knowledge, experience, skills and knowledge of work tasks both between project partners / sectors as well as other stakeholders. Action A.5 includes the preparation of a set of necessary knowledge and skills to strengthen the management of Natura 2000 and a proposal for the training of project partners and others involved in the implementation of PUN 2000. The preparation of the content analysis of the necessary knowledge and skills consists of a two-part determination of the set of contents and the final aggregation of the contents. Following the analysis, we prepared a proposal for the implementation of trainings (implementation in several modules / programs - according to stakeholders, list of providers and methods of implementation).

1. Uvod

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE-IP NATURA.SI) vodi Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju s 14 partnerji. Temeljni namen projekta je, da v sodelovanju med različnimi sektorji in deležniki prispeva k izboljšanju upravljanja Nature 2000 v Sloveniji. Akcija A.5 – »Pripravljalne aktivnosti za usposabljanje zaposlenih za izboljšano upravljanje območij Nature 2000« je namenjena krepitvi in izmenjavi znanja, izkušenj, veščin ter poznavanju delovnih nalog tako med projektnimi partnerji / sektorji kot tudi drugimi deležniki, za doseglo boljšega upravljanja Nature 2000.

Akcija A.5 obsega pripravo nabora potrebnih znanj in veščin za krepitev upravljanja Nature 2000 in predlog poteka usposabljanja projektnih partnerjev in drugih vključenih v izvajanje PUN 2000.

Izvedbeni del usposabljanja je vključen v akcijo C.5 - »Usposabljanje zaposlenih za izboljšano upravljanje območij Nature 2000«.

Z akcijo želimo vzpostaviti sistem izmenjave znanja in izkušenj med projektnimi partnerji ter drugimi izvajalci Nature 2000, ki bo pripomogel h krepitvi upravljanja območij Nature 2000.

2. Analiza vsebin potrebnih znanj in veščin

Priprava analize vsebin potrebnih znanj in veščin je sestavljena iz dvodelnega določanja nabora vsebin in končno združevanje vsebin.

V prvi fazi določanja vsebin smo pripravili pregled potrebnih znanj in veščin na podlagi pogovora s predstavniki projektnih partnerjev v strukturiranih intervjujih (izvedeni v okviru priprave komunikacijske strategije – avgust / september 2019) ter izpostavljenih vsebinah v komunikacijskih delavnicah in na drugih projektnih dogodkih (partnersko srečanje in PUN delavnica v letu 2019).

V drugi fazi smo pripravili anketni vprašalnik za vse sodelavce projekta, v katerem smo jih spraševali po potrebnih dodatnih znanjih in veščinah. V vprašanja smo vključili tudi predlagane vsebine prepoznane v prvi fazi.

S spletnim vprašalnikom smo spraševali o vsebinah, ki jih strokovnjaki partnerske organizacije predstavijo drugim organizacijam / sektorjem. V končni nabor vsebin smo vključili tudi predloge sodelavcev iz Sektorja za ohranjanje narave na MOP in izkušnje iz preteklih projektov.

Nabor vsebin smo vsebinsko združili in določili ciljne skupine / deležnike, to pa bomo predstavili tudi projektnim partnerjem.

V nadaljevanju smo pripravili končni vsebinski nabor in predlog izvedbe izobraževanj (izvedba v več modulih/ programih – glede na deležnike, seznam izvajalcev, način izvedbe).

2.1 Seznam zelenih dodatnih znanj, veščin (vir: strukturirani intervjuji, komunikacijske delavnice, projektni dogodki)

Pregled vsebin za vključitev v akcijo A.5:

- Predstavitev posameznega sektorja (gozdarstvo, kmetijstvo, upravljanje voda, ribištvo, varstvo narave) (potreb, ciljev, vključevanje v izvajanje ukrepov Nature 2000, omejitve ...).
- Izobraževanje o osnovnih bioloških vsebinah – splošno o delovanju ekosistemov, ekologija vrst (fitocenološke vsebine, potrebe vrst in habitatnih tipov, grožnje, ekosistemske storitve)
- Kaj je biodiverziteteta in zakaj je pomembna (tudi za ostale sektorje), vzroki in posledice izginjanja biodiverzitetete in pomen varstvenih ukrepov pri njenem ohranjanju.
- Predstavitev omrežja Natura 2000 (EU direktive, dolžnosti držav članic, slovenska zakonodaja in izvajanje v praksi) in sistema varstva narave v Sloveniji (zakonodajni in izvedbeni del) ter predstavitev PUN 2015-2021.
- Izobraževanja o Naturi 2000 in PUN 2000 za:
 - sektorske odločevalce/oblikovalce sektorskih politik
 - kmetijske svetovalce, revirne gozdarje, gozdarske načrtovalce, lovce, ribiške družine, koncesionarje za upravljanje voda
 - za lastnike in uporabnike zemljišč (tako zasebne kot državne)
 - za lastnike komercialnih ribnikov in druge uporabnike vodnih pravic na območju Nature 2000
 - za uslužbence na občinah, upravnih enotah, prostorske načrtovalce idr.
 - za druge organizacije, stroke, vključene v izvajanje PUN 2000 ali posredno vključene v PUN 2000
 - Npr. izobraževanja za krajinske arhitekto, arhitekto, gradbenike, koncesionarje za upravljanje voda o sonaravnem urejanju in domorodnih ter tujerodnih vrstah; izobraževanja za infrastrukturni sektor.
- Obravnavanje posameznih problematičnih primerov iz prakse med sektorji – za lažje razreševanje primerov v prihodnje.
- Izobraževanje za upravljavce stavb (sakralni in posvetni objekti – sodelovanje z RKC, ZVKDS) (ohranjanje bivališč netopirjev) → vsebina vključena v aktivnosti akcije A.2 – Pripravljalne aktivnosti za preprečevanje konfliktov s kulturno dediščino – netopirski gvano.
- Terenska usposabljanja za strokovni kader – na terenu (npr. invazivne tujerodne vrste in druge vsebine) (kmetijski svetovalci, revirni gozdarji, vodni koncesionarji).
- Predstavitev nadzornih služb (posameznih sektorjev) - seznaniti se z značilnostmi izvajanja nadzora v naravi.
- Izobraževanje o uporabi različnih programskih orodij – delo s podatkovnimi bazami, modeliranje, analize idr. (npr. Excel, Access, GIS programi) za bolj učinkovito spremljanje izvajanja ukrepov PUN pri vseh sektorjih.
- Izobraževanje o SKP za strokovnjake vrst in obratno.
- Pregled dobrih praks sonaravnega urejanja vodotokov iz sosednjih držav.

- Izobraževanje o sonaravnem urejanju vodotokov – pogled vodarjev, biologov, ZZRS:
 - Posebnosti za urejanje hudournikov
 - Jezbice (naprava ob bregu ki z usmerjanjem vode varuje breg)

Združevanje vsebin – predlog:

- **1: Natura 2000 in sektorji, ki izvajajo PUN**
 - Predstavitev Nature 2000 z direktivama in predstavitev posameznega sektorja (gozdarstvo, kmetijstvo, upravljanje voda, ribištvo, varstvo narave, nadzor) – potrebe, sektorske zakonodajne zahteve / omejitve, cilji, vključevanje v izvajanje ukrepov Nature 2000, omejitve, pristojnosti ipd.
 - Vsebine:
 - Natura 2000 in PUN 2000
 - Direktiva o habitatih in direktiva o pticah
 - Predstavitev ukrepov in aktivnosti vključenih sektorjev ter njihovih izzivov pri upravljanju
 - Primeri posameznih ukrepov
 - Ciljne skupine:
 - Partnerske organizacije in drugi izvajalci ukrepov – občine
 - Odločevalci sektorskih politik
- **2. Spoznavanje sistema varstva narave in posameznih vrst Nature 2000**
 - Predstavitev po posameznih taksonomskih skupinah ali ekosistemu (gozdne vrste, vodne vrste, ...) ter predstavitev pomena biodiverzitete, razlogov za njeno izginjanje in načinov ohranjanja preko varstvenih ukrepov → vključeni tako strokovnjaki za vrste kot resorni sektor zadolžen za izvajanje ukrepov in povezani sektorji (npr. vode in ribištvo, vode in kmetijstvo)
 - Vsebine:
 - Ekološke potrebe vrst in kako so te potrebe upoštewane pri oblikovanju ukrepov
 - Primeri ukrepov in rešitev, pridobljenih v aktivnostih drugih akcij projekta LIFE-IP NATURA.SI (A.4, A.3, C.3)
- **3. Terenska usposabljanja za strokovni kader – na terenu**
 - Vsebine:
 - Invazivne tujerodne vrste (prepoznavanje na terenu, načini odstranjevanja in preprečevanja širjenja, konkretni primeri dobrih praks na terenu)
 - Varstveni ukrepi v kmetijstvu, gozdarstvu, upravljanju voda – na posameznem območju (spoznavanje z izvedenimi ukrepi za Naturo 2000 med sektorji)
 - Udeleženci: kmetijski svetovalci, revirni gozdarji, koncesionarji za upravljanje voda
- **4. Izobraževanje za upravljavce stavb** (sakralni in posvetni objekti – sodelovanje z RKC, ZVKDS) – predmet akcije C.2
 - Vsebine:

- ohranjanje bivališč netopirjev, primeri ureditev
- **5. Predstavitev nadzornih služb** (posameznih sektorjev) - seznaniti se z značilnostmi izvajanja nadzora v naravi. – se dopolnjuje z aktivnostmi v akciji C.6
- **Drugo:**
 - Predstavitev sistema varstva narave v Sloveniji
 - Izobraževanja o uporabi različnih programskih orodij za bolj učinkovito izvajanje in spremljanje izvajanja ukrepov
 - tehnična znanja – uporaba metod na terenu
 - izobraževanja s področja promocije in prepoznavne izdelkov z dodano vrednostjo – npr. trženje izdelkov/pridelkov iz Natura območij in na ta način uveljavljanje dodane vrednosti

V zgornji seznam potrebnih znanj in veščin nismo vključili vsebine s področja komunikacije (npr. osnovne veščine komunikacije, javno nastopanje, retorika in tehnika pisanja poljudnih / razumljivih / enostavnih sporočil oz. besedil, obvladovanje konfliktnih situacij – preprečevanje konfliktnih situacij idr.), ker so te vključene v akcijo E.2 – »Krepitev zmogljivosti v komuniciranju«, ki jo izvaja projektni partner Zavod Ština.

2.2 Prenos znanja (kaj lahko sektorji ponudijo drugim sektorjem) – predlogi iz strukturiranih intervjujev

Projektno partnerstvo sestavlja 15 organizacij, 8 strokovnih organizacij štirih sektorjev, tri raziskovalne in izobraževalne organizacije, dva samostojna zavoda in dve ministrstvi. Vsi projektni partnerji prinašajo v partnerstvo veliko strokovnega znanja, izkušenj in veščin za izvajanje programa upravljanja Nature 2000. Prenos strokovnega znanja in izkušenj med sektorji ter projektnimi partnerji bo prispeval h krepitvi upravljanja Programa upravljanja Nature 2000 v Sloveniji.

Z akcijo C.5 želimo v projektu spodbujati izmenjavo znanja in izkušenj med projektnimi partnerji s čimer bomo krepili upravljanje Nature 2000 v Sloveniji.

Od projektnih partnerjev smo prejeli nekaj predlogov vsebin, ki so jih projektni partnerji pripravljene predstaviti zaposlenim pri drugih partnerskih organizacijah. Vsebine bomo vključili v program izvajanja izobraževanj, ki bo del akcije C.5.

Predlogi vsebin in njihovi izvajalci:

- Pomen odvzema vode za namakanje iz vodotokov
 - **izvajalec:** ZZRS,
 - **deležniki:** projektni partnerji, kmetijski sektor
- Ekološke potrebe rib, prehodnost rib
 - **izvajalec:** ZZRS
 - **deležniki:** investitorji, lokalno prebivalstvo, projektanti oz. načrtovalci, lokalne skupnosti - prostorski, infrastrukturni oddelki idr.
- Znanje o urejanju vodotokov, cilji, usmeritve, dinamika vodotokov
 - **izvajalec:** DRSV

- **deležniki:** projektni partnerji, lokalne skupnosti, projektanti - načrtovalci
- Izobraževanje kmetijskih svetovalcev – o ekoloških potrebah posameznih vrst
 - **izvajalec:** CKFF, UL, NIB, ZRSN
 - **deležniki:** kmetijski svetovalci in drugi terenski svetovalci, projektni partnerji
- Izobraževanje o potrebah kmetijstva ter ukrepih
 - **izvajalec:** KGZS in Kmetijsko gozdarski zavodi
 - **deležniki:** projektni partnerji
- Izobraževanje za upravljavce stavb (netopiriji) – aktivnost v akciji A.2. – Pripravljalne aktivnosti za preprečevanje konfliktov s kulturno dediščino - netopirski gvano
 - **izvajalec:** CKFF
 - **deležniki:** RKC, ZVKD, projektni partnerji, občine
- Izobraževanje o Naturo 2000 – PUN 2000 2015-2021
 - **izvajalec:** MOP in ZRSVN
 - **deležniki:** projektni partnerji, širši izvajalci PUN 2000 – lokalne skupnosti
- izobraževanje o invazivnih tujerodnih vrstah in Natura 2000
 - **izvajalec:** ZRSVN, ZZRS, ZGS
 - **deležniki:** projektni partnerji, širši izvajalci PUN, kmetje, lastniki gozdov, lastniki drugih zemljišč, druge organizacije in stroke (npr. izobraževanja za krajinske arhitekta, inženirje, gradbenike, vzdrževalce vodnih in priobalnih zemljišč; izobraževanja za infrastrukturni sektor, za relevantne uporabnike vodnih pravic (akvakultura, marikultura)).

3. Pregled potekajočih, vzpostavljenih sektorskih izobraževanj

V pripravo analize potrebnih znanj in veščin za okrepljeno upravljanje Nature 2000 želimo vključiti tudi pregled internih sektorskih izobraževanj. Nekateri sektorji vsako leto organizirajo interna izobraževanja z različnimi vsebinami (npr. izobraževanja za kmetijske svetovalce idr.). S pregledom želimo evidentirati vsebine izobraževanj in preveriti vključenost vsebin varstva narave ter upravljanja Nature 2000. Takšen pregled nam bo v pomoč pri načrtovanju konkretnih vsebin in izobraževalnega programa za sodelavce Nature 2000, ki bo izveden v okviru akcije C.5.

3.1 Kmetijski sektor

Kmetijski sektor, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) in območni zavodi, izvaja vsako leto več vrst izobraževanj, tako za kmete oz. nosilce kmetijskih gospodarstev kot tudi uslužbenke, npr. kmetijske svetovalce.

Vsako leto potekajo izobraževanja za vlagatelje zahtevkov za ukrepe kmetijske politike. V spodnji preglednici je seznam izobraževanj v začetku leta 2020. V preglednici smo z odebeljeno pisavo poudarili vsebine s področja varstva narave in Nature 2000.

Preglednica 1: seznam vsebin vključenih v izobraževanje za vlagatelje zahtevkov za ukrepe kmetijske politike (vir informacij: Napovednik usposabljanj za vlagatelje EIV20 in ostala izobraževanja za februar 2020 po zavodih). Naravovarstvene vsebine so označeno s krepko.

Vsebina
Predstavitev ukrepov kmetijske politike v letu 2020 in novosti na področju kmetijskih subvencij
Prirreja govejega mesa in vpliv na njegovo kakovost
Novosti pri vlaganju kmetijskih subvencij za leto 2020
Prepoznavanje in zatiranje plevelov brez oz. z zmanjšano uporabo FFS
Izvajanje storitev, status, davki, varnost
Obnova in posodobitev hleva
Rastlinjaki in pridelava vrtnin v manj ugodnih vremenskih razmerah
Kako do bolj kvalitetne travniške krme?
Obnova kmečkih sadovnjakov
Seneno mleko in meso
Inštruktaža EIV 2020
Prehrana kmečke reje prašičev in nevarnost okužbe z afriško prašičjo kugo
Pridelava, predelava in namakanje zelenjadnic
Ekološki pomen trajnega travinja
Osnovni in nadaljevalni tečaj za izvajalce zdravstvenega varstva rastlin
Osnove vinarstva in ustekleničevanja vina
Smernice dobre higienske prakse za tržne vinogradnike
Dobra surovina kot pogoj za kvalitetno kisanje zelja
Analitika krme in obroki
Vplivi na hranilno vrednost krme primerjava med analizami
Prodaja (trženje) živil živalskega izvora
Novi izzivi v vinogradništvu
Tečaj za predelavo mesa (NPK)
Novi izzivi v vinogradništvu in aktualno v vinski kleti
Omejitve in možnosti pri rabi digestata iz bioplinarn
Vpliv prehrane na zdravje krav molznic
FADN knjigovodstvo
Pridelava vrhunskih vin in predikatov
Predstavitev novih odpornih sort vinske trte
Pametno kmetijstvo
Novi trendi v ponudbi mesa - Zorenje svežega mesa. Informiranje o novostih in strokovnih aktualnih vsebinah.
Kako do bolj kvalitetne travniške krme

V okviru Programa razvoja podeželja izvajajo usposabljanja za kmete vključene v program dobrobit živali – govedoreja in za vključene v ukrep kmetijsko-okoljska podnebna plačila (KOPOP). Izobraževanja so vsebinsko prilagojena posamezni operaciji KOPOP ukrepa in so za vlagatelje obvezna.

V redno usposabljanje, za vključene v KOPOP operacije, so vključene naslednje vsebine (z odebeljeno pisavo so poudarjene vsebine s področja varstva narave in Nature 2000):

- izpolnjevanje zahtev pri izvajanju ukrepa KOPOP;
- **kmetovanje in ohranjanje narave, kmetovanje in varstvo voda ter tal, kmetovanje in podnebne spremembe, konkurenčnost;**
 - o **predstavitev principov agroekologije,**
 - o **predstavitev ohranitvenega kmetijstva,**

- predstavitev divjih oprasovalcev in njihovega pomena za kmetijstvo,
- predstavitev proizvodne in ekološke vrednosti trajnega travinja.
- Dodane vsebine v letu 2020:
 - predstavitev ohranitvenega kmetijstva,
 - predstavitev ekosistemskih storitev kmetijstva,
 - **predstavitev mejic in krajinskih značilnosti,**
 - predstavitev ukrepov za prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb v kmetijstvu.

Vsako leto poteka tudi izobraževanje za kmetijske svetovalce. Na izobraževanju v letu 2020 (in ponovljeno v 2021), ki je bilo izvedeno v sodelovanju z ZRSVN, so prevladovale naravovarstvene vsebine. Ta izobraževanja so izvedena zaradi dobrega sodelovanja in ne kot sistemska ureditev, zato bi bilo treba doseči, da tovrstna izobraževanja postanejo del sistema.

Preglednica 2: pregled vsebin na izobraževanju za kmetijske svetovalce (primer izobraževanja v letu 2020, 22. oktober in 3. november 2020).

Vsebina	Izvajalec
Naravovarstveni statusi – kaj so in kaj pomenijo	ZRSVN
Povezanost naravovarstvene zakonodaje z drugimi sektorskimi predpisi	ZRSVN
Pomen biotske pestrosti v kmetijski krajini in stanje le-te pri nas (poročanje po Direktivi za ptice in Direktivi o habitatih)	ZRSVN
Razlogi za (ne) vključevanje v ciljne naravovarstvene KOPOP operacije	JSKS
Neustrezne kmetijske prakse – primeri preteklih inšpekcijskih prijav	ZRSVN
Invazivne tujerodne vrste v kmetijski kulturni krajini	ZRSVN
Aktualni naravovarstveni projekti vezani na kmetijsko krajino (vključena predstavitev projekta LIFE-IP NATURA.SI)	ZRSVN, MOP
Vključevanje naravovarstvenih ukrepov v SKP po 2020	ZRSVN
Sodelovanje Kmetijske svetovalne službe (KSS) in ZRSVN	ZRSVN, KSS

3.2 Varstvo narave

Zavod RS za varstvo narave (ZRSVN) vsako leto organizira izobraževanje z izpitom za novo zaposlene (t.i. pripravniški izpit). Cilj izobraževanja je, da se zaposleni seznanijo z zakonodajo s področja varstva narave, upravnega postopka, o vsebini zavez v evropskih in svetovnih konvencijah idr.

Preglednica 3: seznam vsebin izobraževanja za novo zaposlene v letu 2020.

Vsebine	izvajalec
Zavod RS za varstvo narave – vloga, naloge	notranji izvajalec
Pogled v zgodovino naravovarstva	notranji izvajalec
Naravne vrednote	notranji izvajalec
Biotska raznovrstnost	notranji izvajalec
Naravovarstveni podatki	notranji izvajalec
Presoje in postopki ter ukrepi varstva	notranji izvajalec
Naravovarstvo in gozdarstvo	notranji izvajalec
Naravovarstvo in vodarstvo, ribištvo	notranji izvajalec

Naravovarstvo in kmetijstvo	notranji izvajalec
Odnosi z javnostmi	notranji izvajalec
Administrativna podpora	notranji izvajalec

Na ZRSVN deluje tudi več vsebinskih delovnih skupin, v katere so vključeni strokovnjaki za posamezno vsebino (taksonomsko skupino), vsi zaposleni na ZRSVN (zaposleni na centralni in območnih enotah). V nekaterih primerih so v delovno skupino vključeni tudi zunanji strokovnjaki (npr. delovna skupina za kmetijstvo, ki povezuje še strokovnjake za metulje in strokovnjake s kmetijsko gozdarskih zavodov). V skupinah obravnavajo vsebine povezane s posamezno taksonomsko skupino, srečujejo pa se navadno enkrat letno.

Preglednica 4: pregled delovnih skupin ZRSVN in sodelujočih organizacij.

Delovna skupina	Sodelujoči
Delovna skupina za kmetijstvo	Strokovnjaki ZRSVN, strokovnjaki za metulje, predstavniki kmetijsko gozdarskih zavodov
Delovna skupina za jame	Strokovnjaki ZRSVN
Delovna skupina za netopirje	Strokovnjaki ZRSVN in strokovnjaki za netopirje (izvajalci monitorigna netopirjev, strokovni član svetovalne komisije sporazuma EUROBATS)
Delovna skupina za floro in favno	Strokovnjaki ZRSVN
Delovna skupina za vode	Strokovnjaki ZRSVN

Poleg tega se zaposleni na ZRSVN udeležujejo izobraževanj pod okriljem interne projektne pisarne, kjer se seznanijo z novostmi in si podelijo izkušnje glede načinov upravljanja v različnih sektorskih področjih (vode, kmetijstvo, gozdarstvo...). Takšno izobraževanje s terenskim ogledom pristopov in rešitev, v katerega so vključeni tudi upravljavci zavarovanih območij, občine in drugi deležniki, je organizirano vsaj enkrat letno.

3.3 Upravljanje z vodami

Na Direkciji RS za vode (DRSV) ne izvajajo rednih izobraževanj o sonaravnem urejanju voda za koncesionarje. Nekaj izobraževanj o sonaravnem upravljanju voda je bilo izvedenih v različnih projektih; npr. v projektu Life ARTHEMIS izobraževanje o invazivnih tujerodnih vrstah, v projektu FRISKO zelena javna infrastruktura. Upravljanje z vodami poleg urejanja voda obsega še rabo in varstvo (onesnaževanje) voda. Na temo celovitega upravljanja voda je bilo izvedenih oz. se izvaja kar nekaj evropskih projektov, ki vključujejo tudi terensko izvedbo renaturacij. Vsako leto se izvaja Mišičev vodarski dan, kjer potekajo izobraževanja in predstavitve na različne teme. Na ZRSVN izvajajo terenska interna izobraževanja na temo praks urejanja voda, kjer sodeluje tudi DRSV in koncesionarji.

3.4 Gozdarstvo

Zavod za gozdove Slovenije, osrednja slovenska strokovna institucija na področju gozdarstva, izvaja za zaposlene dve obliki izobraževanj. Interna strokovna usposabljanja zaposlenih (seminarji, posveti, delavnice, demonstracije, predavanja in ekskurzije) in zagotavljanje potrebne strokovne literature.

Strokovna usposabljanja zaposlenih v letu 2019, 2018 in 2017 so potekala na naslednjih področjih: gozdnogospodarsko načrtovanje, gojenje in varstvo gozdov, gozdna tehnika, informatika, gozdne živali in lovstvo (vir: letno Poročilo o delu ZGS za leta 2019, 2018 in 2017). Vsebine izobraževanj predstavljamo v spodnjih preglednicah.

Gozdnogospodarsko načrtovanje:

Preglednica 5: vsebinski pregled izobraževanj s področja gozdnogospodarsko načrtovanje. Naravovarstvene vsebine so označeno s krepko.

Vsebine	Izvajalec
Izpopolnjevanje o rastiščih in talnih posebnostih različnih rastišč Slovenije – 2019	Interni izvajalec
Izpopolnjevanje o gozdnih tleh – 2019	Interni izvajalec
Presoja posegov v gozdni prostor – 2019	Interni izvajalec
O sodobnih pripomočkih zajema podatkov v gozdovih – 2019	Interni izvajalec
O kartiranju gozdnih enot – 2019	Interni izvajalec
Načrtovanje ukrepov v območjih Nature 2000 – 2019	Interni izvajalec
Participacija v gozdarskem načrtovanju – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Izobraževanje o sodobnih pripomočkih zajema podatkov o gozdovih, kartiranju gozdnih enot in habitatnih tipov – 2018, 2017	Interni izvajalec
Izobraževanja / srečanja – kulturna dediščina gozdov, varovalna vloga gozda, varstvo narave in ekosistemske storitve gozda v zavarovanih območjih – 2018, 2017	Interni izvajalec v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) – projekt ECO Karst
Izobraževanje o gospodarjenju z gozdovi v območjih Nature 2000, varstvu narave, naravovarstvenem nadzoru, fitocenoloških vsebinah in funkcijah gozda – 2017	Interni izvajalec

Gojenje in varstvo gozdov:

Preglednica 6: vsebinski pregled izobraževanj s področja gojenja in varstva gozdov. Naravovarstvene vsebine so označeno s krepko.

Vsebine	Izvajalec
Izobraževanja vezana na sanacije naravnih ujm – poudarek na implementaciji ukrepov PRP 2014-2020 – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Varstvo gozdov pred podlubniki in drugimi škodljivimi organizmi – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Izobraževanje o ukrepih ob pojavu invazivnih tujerodnih vrst – 2019, 2018, 2017	projekt LIFE ARTEMIS

Izobraževanja o obnovi in negi gozdov (delavnice o gospodarjenju s smreko) – 2019, 2018	Interni izvajalec
Delavnice o gozdnem reprodukcijskem materialu – 2019, 2018	projekt LIFE GENMON
Izobraževanje o zdravju rastlin – 2019, 2018	zunanj izvajalec – druge organizacije
Usposabljanje za fitosanitarne preglednike – 2019, 2018	zunanj izvajalec – druge organizacije
Izobraževanja o požarnem varstvu gozdov – 2019, 2018	zunanj izvajalec – druge organizacije
Izobraževanje na temo programov preiskav v primeru izbruha karantenskih organizmov - 2018	zunanj izvajalec – druge organizacije

Gozdna tehnika:

Preglednica 7: vsebinski pregled izobraževanj s področja gozdne tehnike.

Vsebine	Izvajalec
Usposabljanje za uporabo različnih aplikacij (informacijski sistem) za gozdne prometnice – 2019, 2018	Interni izvajalec
Usposabljanje o ocenjevanju škod po naravnih ujmah – 2019	Interni izvajalec
Usposabljanje o sistemu ocenjevanja kakovosti izvajalcev gozdnih del – 2019	Interni izvajalec
Usposabljanje o postopkih izvedbe ukrepov PRP 2014-2020 – na področju gozdarske mehanizacije, gozdne infrastrukture in usposabljanja lastnikov gozdov – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Seminar – »Vpliv gozdarskih tehnologij na gozdna tla« - 2018	Interni izvajalec
Izobraževanje »Racionalna raba lesa listavcev s poudarkom na bukovini« - 2017	CRP projekt
Izobraževanje o novih tehnologijah v gozdarstvu, pridobivanje in raba lesnih kuriv ter gospodarjenje z zaščitnimi gozdovi – 2017	Projekt RockForAlps

Gozdne živali in lovstvo:

Preglednica 8: vsebinski pregled izobraževanj s področja gozdnih živali in lovstva.

Vsebine	Izvajalec
Izobraževanje o ocenjevanju škode po zavarovanih vrstah – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Izobraževanje o monitoringu in gospodarjenju s populacijami velikih zveri – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Izobraževanje o nevarnosti afriške prašičje kuge – 2019, 2018	Interni izvajalec
Izobraževanje o upravljanju s posameznimi vrstami gozdnih živali – 2019, 2018, 2017	Interni izvajalec
Delavnica namenjena ugotavljanju številčnosti divjadi – 2018	Interni izvajalec

Druga izobraževanja:

Preglednica 9: vsebinski pregled izobraževanj z drugih področij.

Vsebine	Izvajalec
Razvoj kapacitet zaposlenih na področju svetovanja za večjo mobilizacijo gozdnih virov oz. motivacijo lastnikov	Projekt SIMWOOD

gozdov – za bolj aktiven pristop k gospodarjenju z gozdovi	
Izobraževalni program »Teorija in praksa trajnostnega gospodarjenja z gozdovi«	Projekt Erasmus + CIA2SFM

Redno potekajo izobraževanja zaposlenih na področju odnosov z mediji in prenosa znanja. Tovrstna izobraževanja so namenjena predvsem izvajalcem gozdne pedagogike, razvoju gozdnih učnih in tematskih poti v naravi in rekreacijski rabi gozdov.

Več izobraževanj poteka v okviru različnih razvojnih projektov, ki smo jih v večji meri zajeli v zgornjih preglednicah.

ZGS letno izvaja tudi t.i. pripravniška usposabljanja z izpitom za zaposlene pripravnike.

3.5 Ribištvo

Zavod za ribištvo Slovenije izvaja izobraževanja za ribogojce (ZZRS), Strokovni izpit za ribogojca. Na usposabljanju za ribogojce se bodoči ribogojci seznanijo s predpisi na področju gojitve rib, med katerimi so predpisi s področja varstva okolja, ohranjanja narave, upravljanja voda in živinoreje.

Usposabljanja in izobraževanja za ribiče, inštruktorje in vodje ribiških družin izvaja Ribiška zveza Slovenije (RZS).

4. Načrt izvajanja izobraževanj v akciji C.5

Prepoznane potrebe po vsebini med projektnimi partnerji smo razdelili v pet izobraževalnih modulov, ki sledijo sektorjem vključenim v upravljanje in izvajanje Nature 2000 v Sloveniji. Med vsebine smo vključili tudi predloge vsebin, ki so jih predlagali projektni partnerji.

Vsako leto bo v sodelovanju MOP in ZRSVN ter projektnih partnerjev (partnerska organizacija – ključna strokovna organizacija za posamezni sektor) pripravljen načrt poteka izobraževanj za posamezni modul. V izobraževanje želimo vključiti tudi primere iz prakse, s pomočjo katerih bodo udeleženci lažje razumeli upravljanje Nature 2000 in sektorji skupaj iskali rešitve.

I. Natura 2000 in sistem varstva narave v Sloveniji

- Vsebine:
 - Evropsko varstveno omrežje Natura 2000
 - Direktiva o pticah, Direktiva o habitatih
 - sistem varstva narave v Sloveniji
 - PUN

- analiza poročanja o stanju vrst in HT po habitatni direktivi
- primeri iz prakse
- Udeleženci: vsi projektni sodelavci
- Izvajalci: MOP, ZRSVN
- Predlog izvedbe: enkrat letno izvedba posamezne vrste dogodka. Vsebina predavanj bo prilagojena potrebam udeležencev in predlogom projektnih partnerjev ter projektnih aktivnosti.
- Enkrat v času izvajanja projekta bo izveden celodnevni dogodek – vsako leto eden od štirih vsebinskih področij (varstvo narave, kmetijstvo, gozdarstvo in upravljanje z divjadjo, upravljanje voda in ribištvo).

Sistem varstva narave v Sloveniji in Natura 2000				
Vrsta dogodka	Vsebina	Predavatelji	Udeleženci	Cilji
Krajši dogodek (2 urni dogodek) (mejniki: 5 short lectures per year)	<ul style="list-style-type: none"> - Evropsko varstveno omrežje Natura 2000 (direktiva o habitatih, direktiva o pticah) - Poročanje EU o stanju Nature 2000 (dinamika poročanja, vsebina, priprava podatkov) - predstavitev PUN in procesa priprave ter spremljanja izvajanja - ukrepi za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst - predstavitev orodij in znanje o njihovi uporabi za spremljanje naravovarstvenih ukrepov (satelitski posnetki, LIDAR posnetki in obdelava podatkov, naravovarstveni atlas,...) 	MOP SON, ZRSVN	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda, upravljavci ZO, ribiške družine, predstavniki nevladnih organizacij	Z dvournimi predavanji spoznati nove vsebine, znanja, veščine, tehnike, orodja potrebna za izvajanje Nature 2000 v Sloveniji 1. Natura 2000 – spoznati zakonodajno podlago na nac. In EU ravni, Spoznati se z aktualnim PUN Spoznati se s sistemom poročanja
Poldnevni dogodek (mejniki: 5 half day workshops per year)	<ul style="list-style-type: none"> Sistem varstva narave v Sloveniji - biodiverziteteta – kaj je, zakaj in kako jo ohranjamo - Zakon o ohranjanju narave - osnovni koncepti varstva narave (ukrepi varstva – smernice, mnenja, postopki, ukrepi po ZON) - zavarovana območja, naravne vrednote - predstavitev strokovne službe ZRSVN 	MOP SON, ZRSVN	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda, ribiške družine	<ul style="list-style-type: none"> - spoznati osnove organizacije varstva narave v Sloveniji - spoznati določbe zakona o ohranjanju narave - spoznati naloge in pristojnosti ZRSVN

	- razvoj rednega spremljanja izvajanja ukrepov - razvoj in oblikovanje ukrepov izven območij Nature 2000			
Krajši terenski ogled (mejniki: 5 short study trips per year)	Primer upravljanja z območjem Nature 2000 in izvajanja ukrepa PUN (npr. primer iz kohezijskega projekta)	ZRSVN	Projektne partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenih ukrepov po PUN
Celodnevni dogodek (mejniki: 1 all day conference per year)	- Program upravljanja območij Nature 2000 – izvajanje in poročanje (novosti novega PUN 2021-2027) - naloge posameznih sektorjev v PUN - možnosti za izboljšanje upravljanja	MOP SON, MOP Direktorat za vode in investicije ZRSVN, MKGP Sektor za ribištvo	Projektne partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Seznaniti se s programom PUN (kako brati, poročati, zbirati podatke) - kaj so spremembe novega PUN - kakšne naloge imajo posamezni sektorji (primerjava slabša in boljša dinamika izvajanja posameznih ukrepov) - iskanje možnosti za izboljšanje izvajanja ukrepov
Celodnevni terenski ogled (mejniki: 1 all day study trip per year)	Primer upravljanja z območjem Nature 2000 (npr. kohezijski projekti)	ZRSVN	Projektne partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenih ukrepov po PUN

II. Natura 2000 in kmetijstvo

- Vsebine:
 - o Natura 2000 v kmetijstvu (MOP in ZRSVN)
 - o Natura 2000 v SKP (MKGP)
 - o Izvajanje ukrepov Nature 2000 na kmetijskih zemljiščih (KGZ)
 - o Vrste Nature 2000 v kmetijski krajini (CKFF, NIB, UL BF)
 - o Primeri iz prakse – skupna obravnava primerov (mejice, paša, košnja)
 - o Ukrepi Nature 2000 v kmetijstvu, ki se prekrivajo z ukrepi sektorja za gozdarstvo, upravljanje voda, ribištvo
- Udeleženci: projektne partnerji, kmetijski svetovalci, strokovnjaki z ZRSVN, strokovnjaki za vrste in HT
- Izvajalci: MOP, ZRSVN, MKGP, KGZ – KS, UL BF, NIB, CKFF
- Predlog izvedbe: enkrat letno izvedba posamezne vrste dogodka. Vsebina predavanj bo prilagojena potrebam udeležencev in predlogom projektne partnerjev ter projektne aktivnosti.

- Enkrat v času izvajanja projekta bo izveden celodnevni dogodek – vsako leto eden od štirih vsebinskih področij (varstvo narave, kmetijstvo, gozdarstvo in upravljanje z divjadjo, upravljanje voda in ribištvo).

Natura 2000 in kmetijstvo				
Vrsta dogodka	Vsebina	Predavatelji	Udeleženci	Cilji
Krajši dogodek (2 urni dogodek)	- kmetijstvo in Natura 2000 - Natura 2000 v Skupni kmetijski politiki - kmetijski podatki – potrebe za poročanje	MKGP, MOP, ZRSVN	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Seznaniti se z ukrepi kmetijskega sektorja v PUN - seznaniti se z novostmi SKP in Natura 2000 - seznaniti se z vsebinami poročanja kmetijskega sektorja
Poldnevni dogodek	-Ukrepi Nature 2000 v kmetijstvu, ki se prekrivajo z ukrepi sektorja za gozdarstvo, upravljanje voda, ribištvo - razvoj metodologije za vrednotenje učinkov ukrepov PRP - uvajanje dodatnih novih ukrepov – razvijanje bolj učinkovitih ukrepov - razvoj rednega spremljanja izvajanja ukrepov	MKGP, MOP, ZRSVN, ZZRS, ZGS, KGZS, DRSV	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Skupaj z drugimi sektorji iskati prekrivajoče in dopolnjujoče ukrepe, - iskati predloge za bolj učinkovito poročanje o izvajanju ukrepov PUN
Krajši terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 na kmetijskih površinah (kohezijski projekti)	MKGP, MOP, ZRSVN, KGZS	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	-Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenih ukrepov po PUN
Celodnevni dogodek	- izvajanje ukrepov Nature 2000 na kmetijskih površinah, - potrebe vrst Nature 2000 v kmetijski krajini - potrebe vrst vs. potrebe kmetijstva	KGZS, MOP, ZRSVN, BF, NIB, CKFF, DOPPS	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Seznaniti se z dinamiko izvajanja ukrepov na kmetijskih zemljiščih (dinamika) - oblikovati predloge kako izboljšati dinamiko izvajanja
Celodnevni terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 na kmetijskih površinah (kohezijski projekti)	MKGP, MOP, ZRSVN, KGZS	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenega ukrepa po PUN

III. Natura 2000 in gozdarstvo

- Vsebine:
 - o Natura 2000 v gozdarstvu (MOP, ZRSVN)
 - o Natura 2000 v Gozdno gospodarskih načrtih (ZGS)
 - o Izvajanje ukrepov Nature 2000 v gozdovih (državna in zasebna zemljišča) – ZGS
 - o Vrste in habitatni tipi Nature 2000 v gozdni krajini (NIB, CKFF, UL BF, GIS)
 - o Primeri iz prakse – obravnava primerov skupaj z drugimi sektorji (rob gozda, zaraščajoče površine idr.)
 - o Ukrepi Nature 2000 v sektorju gozdarstvo, ki se prekrivajo z ukrepi kmetijskega sektorja in sektorja upravljanje voda in ribištvo.
- Udeleženci: projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, strokovnjaki z ZRSVN, strokovnjaki z ZGS, strokovnjaki za vrste in HT
- Izvajalci: MOP, ZRSVN, ZGS, GIS, NIB ...

Natura 2000 in gozdarstvo				
Vrsta dogodka	Vsebina	Predavatelji	Udeleženci	Cilji
Krajši dogodek (2 urni dogodek)	- Natura 2000 v gozdarstvu, Natura 2000 v GGN - sistem kazalnikov za poročanje o izvajanju ukrepov v gozdarstvu - vzpostavitev ustreznega monitoringa za gozdne vrste	ZGS, MOP, ZRSVN	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Seznaniti se z načini varstva vrst in HT gozdarskega sektorja v PUN - seznaniti se z gozdarskimi ukrepi v Naturo 2000 - seznaniti se z vsebinami poročanja gozdarskega sektorja
Poldnevni dogodek	Ukrepi Nature 2000 v sektorju gozdarstvo, ki se prekrivajo z ukrepi kmetijskega sektorja in sektorja upravljanje voda in ribištvo. - uvajanje dodatnih novih načinov varstva vrst in HT – razvijanje bolj učinkovitih ukrepov - razvoj rednega spremljanja izvajanja ukrepov	MKGP, MOP, ZRSVN, ZZRS, ZGS, KGZS, DRSV, GIS	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Skupaj z drugimi sektorji iskati prekrivajoče in dopolnjujoče ukrepe, - iskati predloge za bolj učinkovito poročanje o izvajanju ukrepov PUN
Krajši terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 v gozdu (kohezijski projekti)	ZGS, ZRSVN, GIS	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenih ukrepov po PUN
Celodnevni	Izvajanje ukrepov	ZGS, GIS,	Projektni	- Seznaniti se z

dogodek	Nature 2000 v gozdu, potrebe vrst Nature 2000 v gozdu	MOP, ZRSVN, NIB, CKFF, DOPPS	partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	dinamiko izvajanja ukrepov na gozdnih zemljiščih (dinamika) - oblikovati predloge kako izboljšati dinamiko izvajanja
Celodnevni terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 v gozdu (kohezijski projekti)	ZGS, ZRSVN, GIS	Projektne partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenega ukrepa po PUN

IV. Natura 2000 in upravljanje voda ter ribištvo

- Vsebine:
 - o Natura 2000 in upravljanje voda ter ribištvo (MOP, ZRSVN, DRSV, ZZRS)
 - o Izvajanje ukrepov Nature 2000 v sektorju upravljanje voda (DRSV)
 - o Izvajanje Nature 2000 v sektorju ribištvo (ribiško gojitveni načrti) (ZZRS)
 - o Vrste Nature 2000 v vodah in vodni habitatni tipi (NIB, CKFF, UL BF)
 - o Primeri iz prakse – skupna obravnava primerov
 - o Ukrepi Nature 2000 v sektorju upravljanje voda, ki se prekrivajo z ukrepi kmetijskega, gozdarskega in ribiškega sektorja.
- Udeleženci: projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, strokovnjaki z ZRSVN, strokovnjaki z ZGS, koncesionarji za upravljanje z vodami, strokovnjaki za vrste in HT
- Izvajalci: MOP, ZRSVN, DRSV, NIB, CKFF, ZZRS

Natura 2000 in upravljanje voda ter ribištvo				
Vrsta dogodka	Vsebina	Predavatelji	Udeleženci	Cilji
Krajši dogodek (2 urni dogodek)	Natura 2000 in upravljanje voda ter ribištvo, Natura 2000 v RGN; vodnogospodarski objekti; hidravlika in hidrologija; urejanje vodotokov; varstvo obrežne vegetacije; projektiranje vodne infrastrukture ...	ZZRS, DRSV, MOP, ZRSVN	Projektne partnerji, ribiške družine, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Seznaniti se z ukrepi upravljanja voda in ribištva v PUN - seznaniti se z vsebinami poročanja ribiškega sektorja in upravljanja voda
Poldnevni dogodek	Ukrepi Nature 2000 v sektorju upravljanje voda ter ribištvo, ki se prekrivajo z ukrepi kmetijskega in gozdarskega sektorja	MKGP, MOP, ZRSVN, ZZRS, ZGS, KGZS, DRSV	Projektne partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci,	- Skupaj z drugimi sektorji iskati prekrivajoče in dopolnjujoče ukrepe, - iskati predloge za

	- uvajanje dodatnih novih ukrepov – razvijanje bolj učinkovitih ukrepov - razvoj rednega spremljanja izvajanja ukrepov - vsebinske razmejitve posameznih ukrepov – glede na vrste, HT		koncesionarji za upravljanje voda	bolj učinkovito poročanje o izvajanju ukrepov PUN
Krajši terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 na vodah (kohezijski projekti)	ZZRS, DRSV, ZRSVN	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenih ukrepov po PUN
Celodnevni dogodek	Izvajanje ukrepov Nature 2000 na vodah, potrebe vrst Nature 2000	MOP, ZRSVN, NIB, CKFF, ZZRS, DRSV	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	- Seznaniti se z dinamiko izvajanja ukrepov na vodnih zemljiščih (dinamika) - oblikovati predloge kako izboljšati dinamiko izvajanja
Celodnevni terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 na vodah (kohezijski projekti)	ZZRS, DRSV, ZRSVN	Projektni partnerji, revirni gozdarji, kmetijski svetovalci, koncesionarji za upravljanje voda	Na terenu pogledati primer izvajanja naravovarstvenega ukrepa po PUN

V. Natura 2000 in zunanji deležniki

Natura 2000 in zunanji deležniki			
Vrsta dogodka	Vsebina	Predavatelji	Udeleženci
Krajši dogodek (2 urni dogodek)	Natura 2000 v občinah in občinskih zavarovanih območjih, Pregled podatkov povezanih s spremljanjem Nature 2000 – (predstavitev in uporaba podatkovnih baz; podatki)	MOP, ZRSVN, občine	Projektni partnerji, zaposleni na občinah in občinskih zavarovanih območjih
Poldnevni dogodek	Ukrepi Nature 2000, kjer so nosilci občine,	MOP, ZRSVN, občine	Projektni partnerji, zaposleni na občinah

	- uvajanje dodatnih novih ukrepov – razvijanje bolj učinkovitih ukrepov - razvoj rednega spremljanja izvajanja ukrepov - vsebinske razmejitve posameznih ukrepov – glede na vrste, HT		in občinskih zavarovanih območjih
Krajši terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 v občinskih zavarovanih območjih (kohezijski projekti)	MOP, ZRSVN, občine	Projektne partnerji, zaposleni na občinah in občinskih zavarovanih območjih
Celodnevni dogodek	Izvajanje ukrepov Nature 2000 v občinskih zavarovanih območjih	MOP, ZRSVN, občine	Projektne partnerji, zaposleni na občinah in občinskih zavarovanih območjih
Celodnevni terenski ogled	Izvajanje ukrepov Nature 2000 v občinskih zavarovanih območjih (kohezijski projekti)	MOP, ZRSVN, občine	Projektne partnerji, zaposleni na občinah in občinskih zavarovanih območjih

Dodatno iz NPVN:

- Usposabljanje služb, ki delujejo na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja s sestavinami biotske raznovrstnosti za kakovostno opravljanje nalog.
- Usposabljanja za zaposlene na delovnih mestih, ki zadevajo poseganje v naravo.